

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. I. Quid sit Missæ Sacrificium?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

ARTICULUS I.

Quid sit Missæ Sacrificium?

- I. Explicatur Sacrificii definitio.
- II. In quo differat a Sacramento Sacrificium?
- III. Multiplicitas antiquorum Sacrificiorum in Missa eminenter continetur.
- IV. Missa est vere, & proprie Sacrificium, nec aliud a Sacrificio cruento Crucis, licet alio modo.

Missa, si ejus etymologiam spectemus, ex Bellarm. dicitur a verbo Mitto, tum quia per illam mittuntur ad Deum nostræ oblationes, & preces; tum etiam, quia post illam populus, & congregatio dimittitur: Unde cum dicitur, *Ite, missa est*, significatur, missam esse oblationem ad Deum, & tempus esse dimissionis populi, ut notat D. Th. quaest. 83. art. 4. ad 9. Missa etiam derivata ab Hebræa voce *Misach*, significat oblationem spontaneam, & apud Græcos dicitur *Liturgia*, idest publicum munus, & mysterium Sacrificii cruenti Christi, ut notat Henr. apud Trull.: Proinde nomine Missæ Sacrificium novæ legis significamus. Ut autem altius ejus quidditas percipiatur, peruestigare oportet, quid sit sacrificium, & quotuplex.

I. Quæritur itaque primo, quid sit Sacrificium in communi, prout complectitur Sacrificia veteris, & novæ legis?

Respondeo ex Lessl. lib. 2. cap. 38. num. 19., esse *Oblationem rei sensibilis factam Deo a legitimo Ministro per realem immutationem, ad restandum supremum illius dominium in omnia, præsertim in vitam, & mortem nostram, & ad protestationem nostræ subjectionis.*

Dicitur primo, quod sit *Oblatio*,

ut patet ex illo ad Hebræos 5. ubi dicitur, *Ut offerat dona, & Sacrificia pro peccatis*; & in hoc convenit cum aliis oblationibus, quæ non sunt Sacrificia, ut sunt Decimæ, Primitiæ, &c.

Dicitur secundo, *Rei sensibilis*, quia fit nomine totius Reipublicæ humanæ, quæ est sensibilis, unde oblatio suimet interna facta Deo non est proprie Sacrificium, & largo solum modo dicitur a Davide, quod contritio sit Sacrificium, in Psal. 50.: ubi dicit, *Sacrificium Deo spiritus contribulatus*; quia scilicet oblatio interna est veluti anima Sacrificii, sine qua Deo Sacrificia non sunt accepta; unde de iis subdit David, *Holocaustis non delectaberis.*

Dicitur tertio, *Facta a legitimo Ministro*; quia cum oblatio sacrificialis sit oblatio facta nomine totius Reipublicæ humanæ, debet fieri a persona publica auctoritate deputata: Quare Sacrificium, & Sacerdotium sunt inter se inseparabilia, ex Trid. sess. 23. cap. 1., & ideo Apostolus 1. ad Corinth. 5. dicit, *Omnis Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in iis, quæ sunt ad Deum, ut offerat dona, & sacrificia pro peccatis*: & deinde subdit, *Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur a Deo tamquam Aaron.* In lege autem naturæ Sacrificia non fuerunt a Deo instituta, sed a Republica; Sacerdotes autem vel erant omnes primogeniti, ut putat D. Hieron., ubi agit de Melchisedech; Vel omnes Patresfamilias, ut putat Conink, addens ex Suar. disput. 4. sect. 2., omnes Patresfamilias fuisse relate ad immolationem Agni paschalis Sacerdotes, etiam apud Judæos, ex institutione Dei, confirmantis in hoc statum legis naturæ. Quamvis relate ad alia Sacrificia extra Tribum Levi nullus erat Sacerdos ex Apostolo ad Hebr. 7. Porro in lege veteri Sacrificia designata fuerunt a Deo;

Deo; in lege nova a Christo Domino, ut videre est apud Suar. disp. 73. sect. 3.

Dicitur quarto, *Per realem immutationem ad testandum, &c.*, quia per actionem destructivam rei oblatæ protestamur, Deum esse supremum Dominum, a quo habemus quæcumque habemus, nosque esse paratos omnia profundere, vitam etiam nostram instar illius rei, quam immolamus in ejus obsequium. Unde fit, Sacrificium soli Deo offerri posse; quia solus Deus est supremus Dominus omnium.

II. Sequitur hinc primo, quod quamvis Sacrificium, & Sacramentum conveniant in hoc, quod sint signum sensibile, & symbolicum; differunt tamen, quia Sacramentum est institutum primo, & per se ad conferendam gratiam, & est locutio sensibilis Dei donantis gratiam, facta per suos ministros: Contra vero, Sacrificium primo, & per se instituitur ad protestandum Dei dominium supremum, & nostram subjectionem; unde est locutio creaturæ protestantis suam subjectionem. Non repugnat tamen, quod idem simul sit Sacrificium, & Sacramentum secundum diversas rationes; ut de facto est Eucharistia, quæ quatenus est a Deo loquente, & donante gratiam, est Sacramentum; quatenus est a creatura protestante suam subjectionem, est Sacrificium. Immo secundum aliam rationem Eucharistia est pariter authenticum testamentum voluntatis Christi donantis nobis hæreditatem seu vitam æternam, ac semetipsum; ut proinde in verbis consecratoris dicatur esse Testamentum novum, non solum quia hæreditas nobis per illud confertur circumscripta morte Testatoris; sed etiam quia hæreditas, quæ nobis per illud confertur, & bona Testatoris continet, & ipsum etiam Testatorem, in hac, & in æterna vita fruendum,

Pars V.

Sequitur secundo, posse ex natura rei Rempublicam Ecclesiasticam auctoritate propria instituire Sacrificia, non Sacramenta: At Christus Dominus interdixit Ecclesiæ, ne Sacrificium institueret distinctum ab eo, quod ipse instituit, (prout constat ex sensu omnium Doctorum, & traditione perpetua Ecclesiæ) ut sic magis elucescat dignitas Sacrificii Eucharistici, quod omnium Sacrificiorum prærogativas in se conservat.

III. Quæritur secundo, Quotuplex sit Sacrificium?

Respondeo ex Becan. cap. 25. quæst. 3., dividi primo ratione *Status*, seu temporis in Sacrificia legis naturæ, legis Veteris, seu Mosaicæ, & legis Evangelicæ. Secundo ratione *Materia* in Victimam, seu Hostiam, Immolationem, & Libamen. *Victima* erat, in qua offerebatur aliquod animal, videlicet Ovis, capra, hædus, bos, vitulus, columba, passer, turtur: *Immolatio* erat, quando offerebatur res inaninis solida, videlicet panis, simila, sal, thus, manipulus spicarum virentium, & triticum, ut patet ex cap. 1., & 2. Levitici; Panis enim in frustra scindebatur; simila sartagine, clibano, vel craticula cremabatur; Sal urebatur; Thus adolebatur; Spicæ torrebantur; triticum conterebatur; Demum *Libamen* dicebatur, quando offerebatur res inaninis liquida, videlicet sanguis, vinum, oleum, aqua, quæ effusione offerebantur: Tertio dividitur Sacrificium ratione *Formæ* in Holocaustum, Sacrificium, seu Hostiam pro peccato, & Hostiam pacificam. *Holocaustum* erat, in quo tota res in fumum resolvebatur; *Sacrificium pro peccato*, quando res partim cremabatur, partim cedebat in usum Sacerdotum; hoc autem Sacrificium non offerebatur pro solis peccatis internis, sed etiam pro externis, videlicet ignorantia circa care-

K 3 mo.

monias, furti, calumniæ, perjurii, ut constat ex Levit. 4. 5. 6. 7. *Hostia pacifica*, quæ offerebatur vel in gratiarum actionem, vel ad nova beneficia impetranda, partim cremabatur, partim edebatur a Sacerdotibus, partim ab iis, qui eam obtulerant. Demum Sacrificium ratione *Finis* dividitur in *Laurenticum*, quod solum fit ad colendum Deum, protestando nostram servitutem, idque potissimum fiebat holocausto: *Propitiatorium*, quod offertur pro peccatis, & pro peccatorum pœnis, ac flagellis avertendis; & hoc dicebatur *Hostia* pro peccato; *Eucharisticum*, quod fit in gratiarum actionem pro beneficiis acceptis: *Impetratorium*, quod fit ad nova beneficia impetranda, & utrumque in lege veteri dicebatur *Hostia pacifica*. Ex quibus colligitur, omnia hæc Sacrificia eminenter contineri in Sacrificio *Missæ*.

IV. Quæritur tertio, An Sacrificium *Missæ* sit proprie Sacrificium?

Respondeo affirmative ex Trid. sess. 22. can. 1. contra hæreticos nostri temporis. Ratio est, quia in *Eucharistia* sunt omnia, quæ ad Sacrificium requiruntur, Sacerdos, qui offert, *Hostia*, quæ offertur, nempe *Christus Dominus* sub specie panis, & vini, *Deus*, cui offertur, *Ecclesia*, pro qua offertur, *Altare*, & *Actio* ipsa sacrificativa.

Neque dicas, Sacrificium *Crucis* cruentum habuisse vim infinitam, ut proinde non indigeamus alio Sacrificio. Nam ex Trid. hoc Sacrificium incruentum non est aliud a cruento, sed illud idem diverso modo, quod ideo repetitur, ut virtus *Crucis* (in qua omne pretium pro nobis perlutum fuit) nobis magis, magisque applicetur.

ARTICULUS II.

Quænam sint partes essentielles nostri Sacrificii? Quænam res oblata? & Quis sit offerens?

- I. Probabilius *Missa* Sacrificium in sola Consecratione consistit.
- II. In præsentis providentia essentialiter requiritur utriusque speciei consecratio. Num *Innoc. VIII.* permisit *Norvegis*, ut in solo pane consecrarent?
- III. Res oblata in hoc Sacrificio principaliter est *Christus Dominus*, et tamen a speciebus panis, & vini integratur, nullatenus vero a panis, & vini substantia.
- IV. Principalis offerens pariter est *Christus Dominus*, per hoc, quod ejus nomine Sacerdos offerat, & ut *Christi Minister*.
- V. Quonam pacto alii fideles sint pariter offerentes?

I. Quæritur primo; In quam actionem consistat Sacrificium *Missæ*? Num in oblatione panis, & vini, an in consecratione, an vero in sumptione, an demum in complexo istorum indivisibiliter sumpto?

Respondeo, Scotum cum *Coninck* velle, quod consistat in utraque oblatione, altera, quæ fit ante consecrationem, altera post consecrationem, dum dicit Sacerdos, *Unde & memores, &c. offerimus præclara Majestati tuæ, &c.* Sotus vult, quod in utraque oblatione, consecratione, & consumptione: Alii cum *Bellar.* lib. I. cap. 27., in consecratione, & consumptione simul; Suarius cum aliis in sola Consecratione: Consumptionem vero alii volunt esse partem integram, ut est satisfactio in Sacramento *Pœnitentiæ*. Equidem puto, consistere in sola consecratione, ita ut
ne